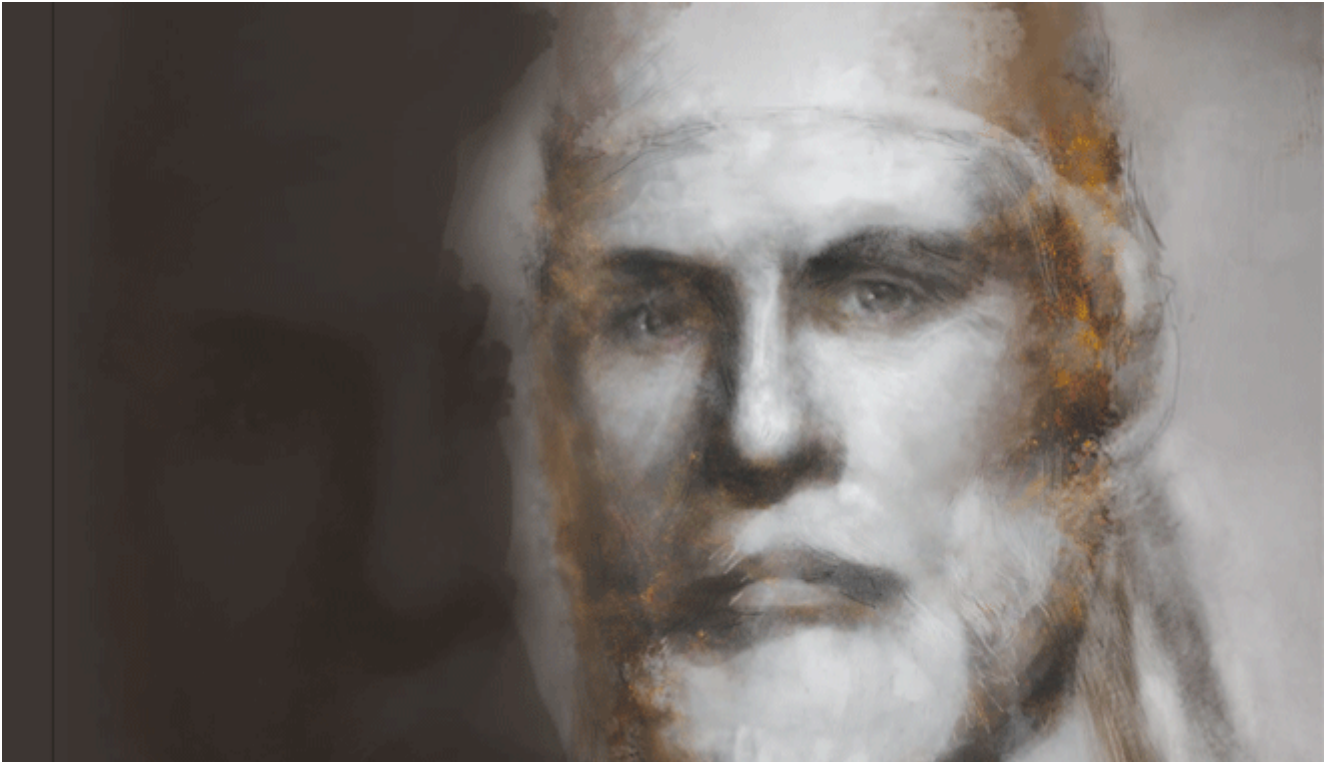

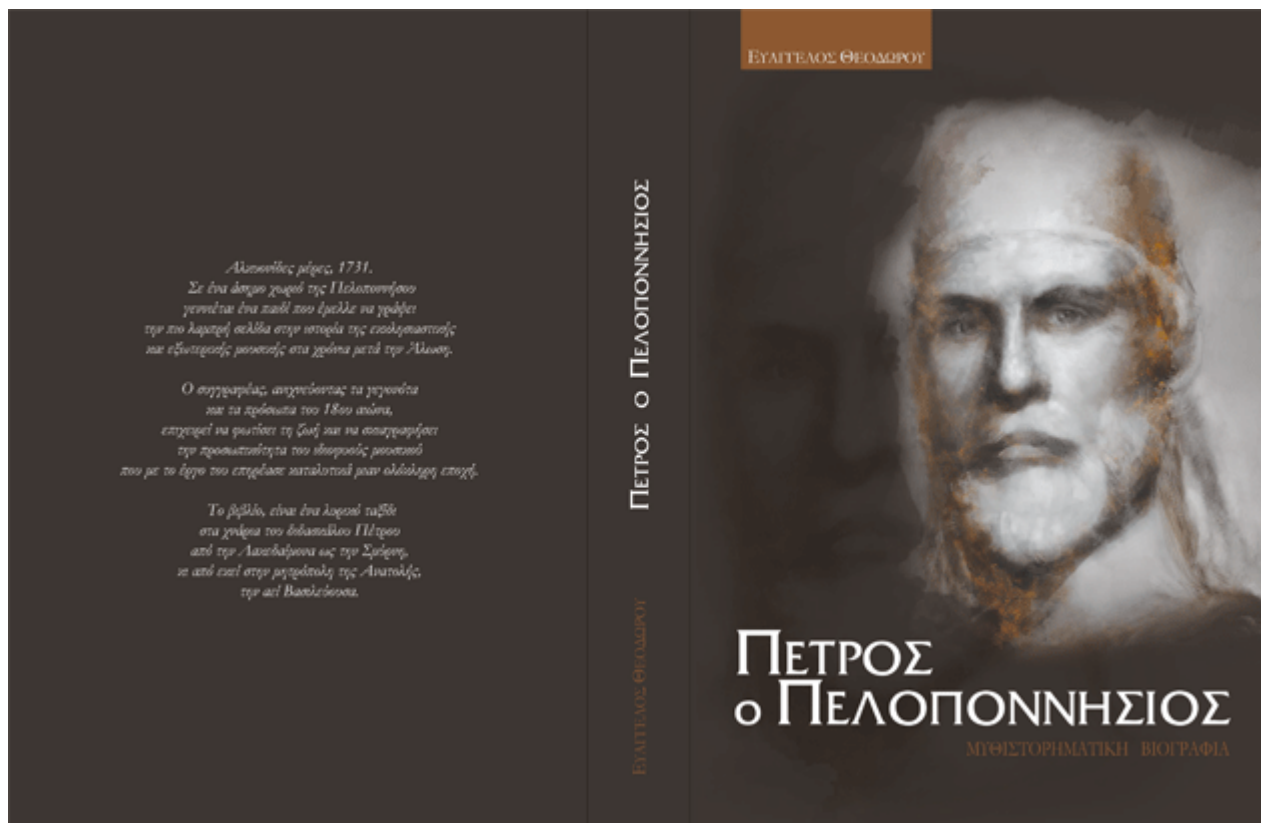
Μια μοναδική μυθιστορηματική βιογραφία, 240 χρόνια από την κοίμηση του Πέτρου Πελοποννησίου

[Πολιτισμός / Συνεντεύξεις](#)

[Ευάγγελος Θεοδώρου, Βιβλιοθηκονόμος-Ερευνητής](#)

Με τίτλο «Πέτρος ο Πελοποννήσιος» κυκλοφόρησε από τον συγγραφέα Ευάγγελο Θεοδώρου και τις εκδόσεις «Κύπρη», μία μοναδική μυθιστορηματική βιογραφία 600 σελίδων, αφιερωμένη στη δεσπόζουσα φυσιογνωμία του μουσικού στερεώματος κατά το 18ο αιώνα, τον Πέτρο Πελοποννήσιο (1730-1778). Πρόκειται για τη βιογραφία του μέγιστου των μουσικών μετά την Άλωση, δοσμένη με ένα αλλιώτικο τρόπο, καθώς ιστορία και μύθος συμπλέκονται αριστουργηματικά σε ένα εξαιρετικό ιστορικό μυθιστόρημα που θα εντυπωσιάσει κάθε αναγνώστη. Για το έργο μίλησε στην Πεμπτουσία ο συγγραφέας, παρουσιάζοντας το βασικό σκεπτικό του έργου και αποκαλύπτοντας άγνωστες μέχρι τώρα πτυχές της ζωής του Πέτρου.

Πεμπτουσία: Τι σας ώθησε στη συγγραφή αυτού του έργου;

Ευάγγελος Θεοδώρου: Ως Σπαρτιάτης, άκουγα από μικρό παιδί για τον Πέτρο. Η πραγματική μου ενασχόληση όμως με το εκκλησιαστικό του έργο, ξεκίνησε το 2008 όταν και συνδέθηκα ως μαθητής με τον τότε Πρωτοψάλτη του Μητροπολιτικού ναού της Σπάρτης κ. Τζανάκο Παναγιώτη. Μια μαθητεία που εξελίχθηκε σε ισχυρή φιλία. Ψάλλοντας πρώτα δίπλα του και αργότερα ως λαμπαδάριός του, είχα την πρώτη πραγματική επαφή με το πρωτότυπο έργο του Πελοποννησίου. Λίγο αργότερα, με πρωτοβουλία του κ. Τζανάκου ήρθε ο διαδικτυακός Ο.Φ.Ε.Λ.Π. (Όμιλος Φίλων Έργου Λαμπαδαρίου Πέτρου) στον οποίο είμαστε από κοινού διαχειριστές και συντάκτες και αμέσως μετά η συμμετοχή μου από την θέση του προέδρου στον Σύνδεσμο ιεροψαλτών Λακωνίας «Πέτρος ο Πελοποννήσιος». Όλα τα παραπάνω ήταν οι αιτίες. Η αφορμή, δόθηκε ανεπίγνωστα από τον κ. Τζανάκο όταν σε μια από τις πολλές μας συζητήσεις με προέτρεψε να γράψω «κάτι» για τον Πέτρο.

Π.: Γιατί επιλέξατε να μιλήσετε για το Πέτρο Πελοποννήσιο μέσα από ένα μυθιστόρημα;

Ε.Θ.: Πάντα με γοήτευαν τα μεγάλα πνεύματα. Οι άνθρωποι εκείνοι που με την ζωή και το έργο τους καθόρισαν μιαν εποχή, επηρέασαν τα πράγματα, άλλαξαν

τον ρου της ιστορίας. Ένα τέτοιο χαρισματικό πνεύμα υπήρξε και ο συντοπίτης μου. Ένωθα την ανάγκη να μάθω για τον Πέτρο όλα όσα ο καιρός χάρισε απλόχερα στην λήθη. Είχα την ανάγκη να συναντήσω τον χαρισματικό μουσικό κατά πρόσωπον, να ανιχνεύσω την διαδρομή της ζωής του, να τον ακολουθήσω στο ταξίδι της γνώσης, να τον θαυμάσω στις προκλήσεις που αντιμετώπισε στην συνάντησή του με αλλοεθνής και αλλόθρησκους. Να τον δω να γελά, να δακρύζει, να φοβάται, να προσεύχεται, να ελπίζει, να ερωτεύεται. Ήθελα να ζήσω με τις δυνατότητες της φαντασίας και της ψυχής μου την εποχή, τους ανθρώπους, τις ημέρες δόξας του διδασκάλου. Να τον ακούσω να ψάλλει, να τραγουδεί, να διδάσκει, να παίζει νέυ και ταμπούρι.

Η προσωπικότητα και το έργο μια τέτοιας ιδιοφυΐας, ακροβατούν με μίαν εμμονή θα έλεγα στα όρια μεταξύ αλήθειας και θρύλου. Κι αν για το έργο του, τουλάχιστον εκείνο της εκκλησιαστικής μουσικής, τα περισσότερα στοιχεία είναι πλέον γνωστά, για όλα τα υπόλοιπα υπάρχουν ελλιπής, έμμεσες ή και ανύπαρκτες αναφορές. Το μυθιστόρημα δίνει εξ' ορισμού μια διττή δυνατότητα: Να γράψει ο ερευνητής ιστορία και να την ντύσει με μυθοπλασία όπου οι πηγές παρουσιάζονται λειψές.

Π.: Θα θέλατε να μας δώσετε περισσότερες πληροφορίες για τα τεχνικά χαρακτηριστικά και τα εργαλεία συγγραφής του έργου;

Ε.Θ.: Όλο το έργο εξελίσσεται σε αυστηρά ιστορικά πλαίσια, ακολουθώντας πιστά

τα γεγονότα της Οθωμανικής και εκκλησιαστικής μακροιστορίας αλλά και τις μικροιστορίες των τόπων όπου έζησε ο Πελοποννήσιος. Το μυθιστόρημα εξελίσσεται άλλοτε μέσα από διαλόγους και άλλοτε μέσω της αφήγησης των διάφορων περιστατικών. Θα έλεγα πως το ύφος της γραφής έχει χαρακτήρα λυρικό, εκφράζοντας έτσι την προσωπική μου ευαισθησία αλλά και τον σεβασμό με τον οποίο προσέγγισα τον διδάσκαλο. Γοητευμένος από παιδί με την ελληνική γλώσσα, άντλησα το λεξιλόγιο από την λακωνική ντοπιολαλιά, ενώ κάποιες φορές ανέτρεξα σε λεξικά για να βρω μια κατάλληλη λέξη. Επιχείρησα επίσης να πλάσω δικές μου λέξεις ή διεύρυνα το νόημα άλλων προσκαλώντας τον αναγνώστη στην ποιητική ελευθερία πέρα από τα στενά όρια του πεζού λόγου.

Ένα ταξίδι στον χρόνο απαιτεί γνώση. Η δράση του διδασκάλου προσδιορίζεται στα μισά του 18^{ου} αιώνα, μια εποχή με διαφορετικό ιστορικό και πολιτιστικό αποτύπωμα από την δική μας. Εξάντλησα την μακροχρόνια προσωπική μου μελέτη και χρειάστηκε η αξιοποίηση της επιστημονικής έρευνας στο μέγιστο δυνατό πλάτος και βάθος της, για να μπορέσει η πένα να περιγράψει με πειστικότητα τα χρόνια εκείνα. Το έργο - μεταξύ άλλων - βρίθει λαογραφικών, ιστορικών, εκκλησιαστικών και μουσικολογικών στοιχείων, με έντονη την προσπάθεια ανίχνευσης των πολιτισμικών χαρακτηριστικών, της ανθρωπογεωγραφίας, του εμπορίου και της οικονομίας της περιόδου. Για όλα τα παραπάνω ανέτρεξα σε επιστημονικά έργα της σύγχρονης ακαδημαϊκής έρευνας, καθώς επίσης στην βιβλιογραφία και τις πηγές της εποχής τα οποία παραθέτω στο τέλος του βιβλίου. Καθ' όλη την διάρκεια της συγγραφής, είχα την πολύτιμη και καθοριστική βοήθεια ανθρώπων τους οποίους ευχαριστώ στον πρόλογο, ώστε όλες οι αναφορές να έχουν την μέγιστη δυνατή εξασφάλιση από επιστημονικής πλευράς.

Σε αυτό το πλαίσιο, η συνεργασία με τον Διδάκτορα Ιστορίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων κ. Βαχαβιώλο Δημήτρη, αποκάλυψε την εξαρχία του Πέτρου στο ερειπωμένο σήμερα - εκτός του ναού - μοναστήρι του Τιμίου Προδρόμου στην Τρύπη της επαρχίας Μυστρά. Μια εξαιρετικά σημαντική πτυχή της Πατριαρχικής και Λακωνικής εκκλησιαστικής ιστορίας, που θα ανοίξει περεταίρω τον δρόμο για την μελέτη της ζωής και του έργου του διδασκάλου.

Π: Γιατί να το διαβάσει ένας ψάλτης ή ακόμα ένας μη σχετικός με τη μουσική αναγνώστης το έργο σας;

Ε.Θ.: Το βιβλίο απευθύνεται σε όλους. Έχοντας διακονήσει για χρόνια στις παιδικές κατασκηνώσεις της Ι.Μ. Μονεμβασίας και Σπάρτης, έχω πάντα στο νου μου τα παιδιά. Θέλησα λοιπόν -- χωρίς να κάνω εκπτώσεις στον λόγο - να γράψω ένα βιβλίο που να μπορεί να το διαβάσει ένας νέος, όσο αμύητος κι αν είναι με τα ψαλτικά ή ακόμα και με τον χώρο της Εκκλησίας. Και μία από τις ευχές μου είναι να παρακινήσω τους αναγνώστες να επισκεφθούν τους τόπους που περιγράφονται

στο μυθιστόρημα, σε ένα προσωπικό ταξίδι επάνω στα χνάρια που άφησε ανεξίτηλα ο διδάσκαλος εδώ και 240 χρόνια από την κοίμησή του. Προτιμώ την λέξη κοίμηση αντί θάνατος. Τα μεγάλα πνεύματα δεν πεθαίνουν ποτέ.

Για εμάς τους ψάλτες, θεωρώ πως η μελέτη της εποχής που δημιούργησε εν πολλοίς τα μεγάλα έργα της λεγόμενης κλασσικής περιόδου είναι πρόκληση. Στο βιβλίο θα συναντήσει ο αναγνώστης το έργο και τις μεγάλες μορφές του Παναγιώτη Χαλάτζογλου, του Ιωάννη Τραπεζούντιου, του Δανιήλ και του Ιάκωβου, του Πέτρου του Βυζαντίου και του ιερομονάχου Θεοδοσίου στην Σμύρνη. Θα μπει στο κλίμα του Πάνσεπτο Πατριαρχικού Ναού, θα γνωρίσει το Τυπικό της Μεγάλης Εκκλησίας και θα ανιχνεύσει τις απαρχές του περίφημου Πατριαρχικού ύφους. Είναι τα χρόνια εκείνα που ο ιδιοφυής Λαμπαδάριος μέσω της δικής του μουσικής παρασημαντικής γεφυρώνει το παλιό με το καινούργιο, περιγράφει λεπτομερώς το μέλλον και ανοίγει με την πένα του την πόρτα της σύγχρονης μουσικής ιστορίας.

Π.: Ευχαριστούμε για την τόσο ενδιαφέρουσα παρουσίαση, Καλοτάξιδο!

Ε.Θ.: Αφού σας ευχαριστήσω θερμά για την συζήτησή μας, επιτρέψτε μου να σας παραθέσω ένα απόσπασμα από το τελευταίο κεφάλαιο του μυθιστορήματος.

“Ο Πέτρος ο Πελοποννήσιος, ο μέγιστος των μουσικών μετά την Άλωση, πρόλαβε σε πολύ λίγο χρόνο να καταξιωθεί ως η τέταρτη στην σειρά πηγή της εκκλησιαστικής μουσικής. Οι διάδοχοί του στα αναλόγια του Άι Γιώργη έψαλλαν – με τις όποιες προσαρμογές επέφερε ο χρόνος κι ο καιρός – το δικό του «Αναστασιματάριο», το δικό του «Δοξαστάριο» και «Ειρμολόγιο». Τα αρχαιοπρεπή «Χερουβικά» και «Κοινωνικά» του συνόδευαν τις Κυριακές, τις Δεσποτικές και Θεομητορικές εορτές, τα πανηγύρια των Αγίων στον Πάνσεπτο. Συνδημιουργός αν όχι πατέρας, συνέδεσε καθοριστικά το όνομά του με τον τρόπο της Μεγάλης Εκκλησίας· ο Πέτρος έγινε πατριαρχικό ύφος και το πατριαρχικό ύφος έγινε Πέτρος. Τίμιο και δίκαιο αντιδάνειο”.

Σημείωση: Το βιβλίο θα κυκλοφορήσει το δεύτερο 15θήμερο του Ιανουαρίου.
Πληροφορίες: 6931106935

[Για το βιβλίο βλέπε επίσης εδώ](#)

Πέτρος ὁ Πελοποννήσιος

**Μιά μοναδική μυθιστορηματική
βιογραφία 600 σελίδων,
πού θα σᾶς καθηλώσει!**

*Ἱστορία καὶ μύθος ζυμωμένα στὸ περι-
βάλλον τοῦ 18^{ου} αἰώνα
πού θα συγκινήσουν κάθε ἀναγνώστη!*

*Ἡ βιογραφία τοῦ μεγίστου τῶν μουσικῶν
μετὰ τὴν Ἄλωση,
πού θα ταραξεί τὰ νερὰ τῆς ἔρευνας!*

**Ἕνα λυρικό ταξίδι
πού δὲν πρέπει νὰ χάσετε!**

Κυκλοφορεῖ ἀπὸ τὴς ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΥΠΡΗ
Πληροφορίες στὸν συγγραφέα κ. Εὐάγγελο Θεοδώρου: 6931 10 69 35

<http://bit.ly/2s5Dv0W>